

1 2010 de maaseikenaar

driemaandelijks contactblad JAARGANG XLI

inhoud

1. Woord vooraf (H. Hendrix)
2. Maaseikenaren publiceren (J. Bergers)
5. Bij de omslag: Maaseik door de Fransen versterkt 1672 (M. Boonen)
9. Het Maeseycker Weekblad van 8 juni 1912 (L. Bleukx)
11. Thérèse de Dillmont, kunstenaars met draad en naald (Th. Godelaine)
13. Hondenbelasting in 1833 (M. Cuyx)
16. Nooit één minuut spijt gehad – De Maasvaarders (F. Hungenaert)
21. 3000 Kilometer op zonne-energie (F. Hungenaert)
23. Pieter Kunnen (1976 – 1947), pastoordeken van Maaseik, een zeer verdienstelijke geschiedschrijver (J. Gerits)
27. Nog een grenswachter (T. Van Wijck)
28. Nog over de urselinne (D. Evers)
30. Dirick Hamers (1601 – 1672), een Maaseikenaar in de protestantse diaspora (R. Driessen)
41. Maaseikenaren in de wereld: Annick Delporte-Pex (W. Corstjens)
43. Een Ginkgo biloba in Hotel Agnetenklooster (W. Corstjens)
46. Dènke en veule van de Maaslenjer zit in zi-jn spruuëke en gezègkdes – vervolg (Th. Kees)
56. Mezeiker Carnevalsleedsje 2010 (T. en B. Verhulst)
57. Toponymisch praatje: de Krewaet (M. Boonen)
59. Documentatiecentrum Maaseik (W. Corstjens)
60. Vernieuwde bieb met zelfbedieningsbalies (K. De Greeve)
62. De Kon. Harmonie Concordia (Th. Godelaine)
63. Alles van waarde is weerloos (M. Leduc)
65. Steunabonnements 2010 (J. Golsteyn)
67. Maaseiker spreekwoorden, zegswijzen en gezegden (T. Van Wijck)
68. Een Maaseiker museum, meer dan een eeuw geleden (M. Boonen)

Cover
Foto:
Layout:

Roger Maes
Studio Segers

Abonnementen verkrijgbaar door storting op nr. 001-0678921-94 t.n.v. De Maaseikenaar, Maaseik, met vermelding: abonnement 2010 (of: geschenkabonnement 2010 voor ... naam + adres).
Abonnementsprijs voor het ganse jaar: België: € 12, overige landen € 16 en € 20 rest van de wereld.
Een steunabonnement kan vanaf € 25.

Fortis: 001-0678921-94 Argenta: 979-5791810-42
IBAN: BE87 0010 6789 2194 IBAN: BE81 9795 7918 1042
BIC: GEBABEBB BIC: ARSPBE22

Abonnees worden verzocht hun eventuele adreswijziging mee te delen aan ons redactielid John Golsteyn, Verloren Kost 86, 3680 Maaseik, € 089-565758, of e-mail: redactie@demaaseikenaar.be

Iedere auteur blijft verantwoordelijk voor het door hem ingestuurde artikel. Geen uittreksel, afdruk of overname uit "De Maaseikenaar" mag geschieden zonder bronvermelding.

Teksten voor volgende editie vóór 1 maart 2010 aan Tony Van Wijck, Maastrichtersteenweg 11, 3680 Maaseik (tony.vanwijck@skynet.be).

Medewerkers

Luc Bleukx
Karla De Greeve
Raymond Driessen
Danny Evers
Jan Gerits
Franky Hungenaert
Theo Kees
Marcel Leduc
T. en B. Verhulst

Redactie

Harry Beenders
Jaak Bergers
Martin Boonen
Wim Corstjens
Marcel Cuyx
John Golsteyn
Thérèse Hendrickx-Godelaine
Herman Hendrix
Rik Nulens
Koen Smits
Tony Van Wijck
Jacqueline Wolfs-Godermans

Verantwoordelijke uitgever:
Tony Van Wijck, Maastrichtersteenweg 11, B-3680 MAASEIK

Bezoek onze vernieuwde website www.demaaseikenaar.be en blijf op de hoogte van de laatste aanpassingen en aanvullingen.

Op de cover van de huidige jaargang een foto van de in brons gegoten maquette naar het plan van de Franse fortificaties van Maaseik (1672-1675).

Het kunstwerk, vervaardigd door mevrouw Julia Berger in opdracht van Kiwanis Maaseik en gefinancierd door de opbrengst van het jaarlijkse 'Hartbufkes Preuve', zal eerstdaags op het Muntplein bij de Kloosterbempden geplaatst worden.

Woord vooraf

Herman Hendrix

Nu ons landje deze maand de eerste president van Europa mag leveren, voel ik me min of meer verplicht om dit "woord vooraf" te beginnen met een haiku.

Met 'de Berlijnse muur' in mijn achterhoofd en met 'Kopenhagen' voor de deur, met als hoofdgedachte 'de opwarming van de aarde', hoor ik Herman Van Rompuy al zeggen:

"Door de opwarming moest de koude oorlog er wel aan geloven."

Maar in plaats van naar de toekomst te kijken, heb ik meer de behoefte om met u, beste lezer, nog eens terug te blikken naar het verleden...

Zègk minse, wèt ge 't nog ?

Herinnert g'uch nog potpotte dao oppe kalle plaats ?

En wi-j we oppe kówle van Spitz ginge ri-jje oppe sjaats ?

En wi-j we sjodde oppe mert mèt sjrik vuur de pelisse,

en wi-j de paerd waerde beslage bi-j Helmes in de smisse.

En "kroeënekrane", wèt ge 't nog ?

En "Ingeland is gesloeëte."

Waat hōbbe wieë dèk ore lank zoe spulentaer genoëte.

Veer maesjes dōwden ein vwatuur

mèt e pupke in ein dieëke,

en langs miech sting m'n awdste broor

mèt kwaartsjes krap te stieëke.

Alien waas ma en Zjaak waas pa, hun kiensje hēdde Baer.

We maakde mellewater klaor mèt eine babbelaer.

En Tjeu, dae al get groeëter waas,

pertang nen toffe knuur,

dae dieëg in 't water bi-j de pomp

ein emfelke kerbuur.

En bi-j Verlaak, dao kochte we get kieërse in ein tówt;

en mèt de pitte sjoëte we gewuuën zoe vuur ós ówt.

En ujvesjete in ein kówl,

of mèt e raad goeën reipe,

of ki-jke wi-j de sjeëresli-jp

de messe sting te sli-jpe.

Op stelte loupe dieëge we, ei paar vuur twintig frang;

en belleketrèk en ruijsjetik,

dèk ore naostegang.

En heukske lónke... woe's den ti-jd ?

En es 't gevroeëren haw,

zag ma : "Hi-j dooch d'n klumpkes aan den pakste geine kaw.

lech zaag de maesjes käärdjsje sprènge of spuuële mèt 'ne bal;

ze zōnge den in 't Frans van un-

deux-trois, kie-è-la-bal.

Soldäötsje spuuële waas ton ouch

al geine flawwe kul :

we sjoëte hōnderd maeter wujd

mèt oze katteprul.

Waem koch sóms bi-j Meri-jke Sjauw's neet van det ingels zawt ?

Of haet bi-j Anna Dówve sóms

gein zjupkes weggeklawd ?

En nistels bi-j het keizerke,

gewuuën vuur ei paar cent.

We woëre mèt nen habbekrats
of minder nog kontent.

Now lieëst ge “De Mezeikenaer”
en veult de nostalgie,
geli-jk ouch tón ge kieëkt nao de
Mezeiker Rapsodie.
Gieë wilt nateurlek 't volgend jaor
weer ein abonnement.

Stort rap mer 12 euro of
...twelfhónderd eurocent!

En uiteraard, van de ganse redactie,
een heel gelukkig Nieuwjaar.

Maaseikenaren publiceren...

Jaak Bergers

Een cultureel tijdschrift interesseert zich niet alleen voor de geesteswetenschappen - letteren, geschiedenis en kunst - , maar ook voor de uitzonderlijke, opvallende prestaties op het gebied van de exacte wetenschappen. Een goed voorbeeld van zo een prestatie werd geleverd door onze stadsgenoot **Jos Klaps**, ook bekend als ex-trainer van volleybalclub Noliko Maaseik en van de nationale ploeg. Jos ontwikkelde zich in de loop der jaren tot een

wetenschappelijke autoriteit op het vlak van de remtechnologie van auto's en vrachtwagens. Hij publiceerde internationaal in Engelstalige, gespecialiseerde wetenschappelijke autotijdschriften en boeken. In 1999 doctorde hij aan de universiteit van Bradford in Engeland en werd er benoemd als wetenschappelijk onderzoeker en tevens als lesgever en dat is hij nog steeds. Voordien werkte hij voor Ford Europa als wetenschappelijk onderzoeker in Genk, Lommel (testbanen), de Verenigde Staten, Canada, Rusland en Taiwan. In september 2009 was hij, samen met professor en decaan Andrew Day van de universiteit van Bradford, medeauteur van het standaardwerk 'Braking of Road Vehicles' over de nieuwste evoluties in de remtechnologie en aanverwante problemen. Het boek gaat over de ontwikkeling en theoretische modellen van remsystemen en over de resultaten van allerhande testen o.a. van toekomstige verbeteringen tot 2016. Het remsysteem is nog altijd één van de belangrijkste veiligheidsaspecten van de auto, vandaar dat hun basisopdracht is de ontwikkeling van remmen en het zoeken naar altijd weer betere, veiligere prestaties. Het boek van 546 bladzijden is vooral bedoeld voor de academici en specialisten uit de automobielsector. Al de theoretische projecten werden uitvoerig beschreven en geverifieerd op testbanen en in gespecialiseerde labo's in Europa en Amerika. Er is een voortdurende evolutie in de nieuwste technieken van rempedaal tot wiel, die telkens weer opgang maken. Remmen zijn van levensbelang voor de chauffeur. Soms worden futuristische ideeën erg snel courante werkelijkheid.

**

Onze medewerker **Martin Boonen** blijft graven in het lokale verleden. Onlangs verscheen zijn zoveelste historische studie over *'Misdad en straf' in de 17de*

en 18de eeuw in Maastricht, een uitgave van de 'Werkgroep Documentatie Maastricht'. Hij behandelt erin de criminaliteit en het strafrecht gedurende het ancien régime in onze Maasstad. Achtereenvolgens worden besproken: de lage en de hoge justitie, de politionele macht, de rechtsgang, de strafuitvoering, de terechtstellingen, de gerechtshoofden, misdaden en misdrijven, handelingen van de Maastrichter schepengbank en de criminaliteit in de 17de en 18de eeuw. In zijn besluit schrijft Martin Boonen dat de justitiële macht in het ancien régime volledig in de handen lag van de bezittende klasse, die het recht gebruikte tot bescherming van eigen bezit. Diefstal werd daarom uiterst streng gestraft en de oorzaak van crimineel gedrag lag volgens het toenmalige establishment in de aangeboren zedeloosheid en de slechte inborst van het lagere volk. Daarom was de essentie van de straf in die tijd

gebaseerd op het principe het volk met politieel geweld te tonen wie over de macht beschikte. De strafuitvoering moest ook zo openbaar mogelijk en met indruk makend ceremonieel geschieden. De hedendaagse criminologie zoekt de oorzaak van misdadig gedrag in sociale gegevens zoals armoede, uitbuiting en frustratie. Inhumane tortuur en barbaarse lijfstraffen werden afgeschaft. De rechtspraak werd gecentraliseerd en de plaatselijke rechtbanken behoorden eindelijk tot het verleden. De scheiding der machten na de Franse revolutie werd in alle democratische landen een feit en een juryrechtspraak verving het overwicht van het establishment in het juridisch gebeuren. Eerst in 1996 werd de doodstraf in België afgeschaft. Wij ergeren ons soms aan bepaalde rechtstoestanden elders in de wereld, zeker in de ontwikkelingslanden. Laten wij hopen dat de geschiedenis zich ook daar herhaalt.

Als bijlage vindt u op de laatste 20 bladzijden een korte inleiding over scheldwoorden en een repertorium van Maaseiker scheldwoorden in rechtsdocumenten uit de 17de en 18de eeuw die verwijzen naar misdadigheid, hekserij, zedeloos gedrag, maar ook sociale scheldwoorden, enkele originele voorbeelden en scheldwoorden, ontstaan onder Franse invloeden. Afsluitend is er ook nog een uitvoerige bibliografie.

Dit boekwerk kost €12,50 en wordt verkocht bij de 'Werkgroep Documentatiecentrum Maaseik' (nieuw lokaal, Kleine Kerkstraat 30A, 3680 Maaseik).

De **Kruisherkerk** in de Bosstraat is een wezenlijk onderdeel van het Maaseiker cultureel erfgoed en wordt regelmatig gekozen uit het ruime aanbod van de Gidsenbond Maaseik voor een geleid bezoek. Die bond gaf in samenwerking met de Kruisheren van Maaseik een

keurige en praktische kleurendrukuids uit. **E.H. Roger Janssen** en **Thérèse Hendrickx-Godelaine** schreven de teksten, respectievelijk 'Het ontstaan van de Orde van het Heilig Kruis' en een beschrijving van de kerk. Voor de vele foto's en de vormgeving zorgde Wim Corstjens. Deze verzorgde brochure wordt verdeeld bij geleide bezoeken en is vooral praktisch opgevat. De restauratie van deze mooie rococokerk startte op 17 april 2001 met het indienen van dossiers, de buiten-restauratie werd beëindigd in 2004 en de binnen-restauratie op 5 oktober 2008, knap en deskundig restauratiewerk, waardoor deze mooie kerk herrees in haar oude glorie.

Bij de omslag: Maaseik door de Fransen versterkt 1672

Martin Boonen

Al heel wat jaren wordt de prachtige omslag van ons tijdschrift ontworpen door mevr. Rita Segers-Westhovens aan de hand van foto's van de heer Roger Maes, twee artistiek begaafde Maaseikenaren. Dit jaar wordt de omslag gesierd door een foto die enige uitleg vergt. De foto op de cover, zoals men dit tegenwoordig noemt, stelt de bronzen maquette voor van het door het Franse leger versterkte Maaseik in 1672. Dit prachtige werk werd in de loop van vorig jaar vervaardigd door de Limburgse kunstenaar Julia Berger in opdracht van de serviceclub Kiwanis Maaseik. Het kunstwerk zal binnenkort officieel geplaatst worden. Mevrouw Berger is in Maaseik geen onbekende, want zij vervaardigde ook het beeld 'De Knapkoeker' dat de Bosstaat al enkele jaren siert. De redactie van 'De Maaseikenaar' oordeelde het gepast bij de afbeelding enige toelichting te verschaffen.

In 1854 nam de toenmalige deken van Maaseik contact op met het stadsbestuur om mee te delen dat de kerk in het bezit was van een schilderij op paneel, waarop de plattegrond van de stad was afgebeeld met de fortificaties, door het Franse leger in 1672 opgeworpen. De

5

deken wou het schilderij graag aan de stad afstaan, op voorwaarde dat deze het vakkundig zou laten reinigen en eventueel restaureren. In de gemeenteraadszitting van 20 april verklaarde de stad zich hiermee akkoord en thans vormt dit hoogst belangrijke paneel één der topstukken van het Stedelijk Museum. Het is vooral iconografisch belangrijk omdat het ons een exact beeld toont van het toenmalige Maaseik met zijn straten en zijn gebouwen.

Vroegere auteurs die het paneel beschreven hebben, stelden echter dat het belang van de afbeelding niet mocht overschat worden. Waarschijnlijk, zo poneerden zij, gaf het eerder een beeld van de door de Fransen 'geplande' fortificaties, een plan dat echter nooit werd uitgevoerd. Zo schreef kanunnik Coenen: "Men mag zich afvragen welke de documentale waarde is der kaart van Maeseyck". Toch zijn wij er persoonlijk van overtuigd de scepsis tegenover de historische

betrouwbaarheid van het schilderij te kunnen weerleggen. De enorme versterkingen hebben tussen 1672 en 1675 wel degelijk bestaan.

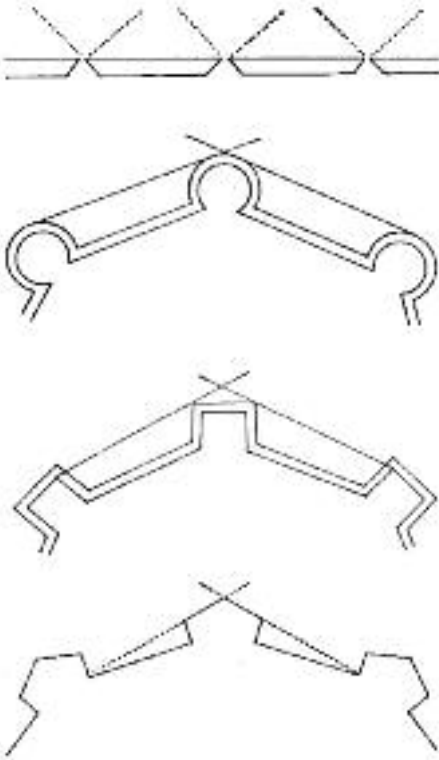
Een eerste bevestiging verschaft ons de beschrijving van een tijdgenoot. In zijn in 1675 te Amsterdam verschenen boek *‘t Verwierd Europa’* vertelt meester Petrus Valckeniers het volgende: *“Hier op quam der maarschalck de Turenne de stadt in haestigheyt visiteren en gaf by syn vertreck van daer aen twee gedeputeerden uyt de magistraet op hare clachten geen ander antwoord als: ‘t Moet nu soo wesen, de koning wil hier een magasijn bouwen en de plaets fortificeren”*. Dezelfde Valckeniers vertelt dat nog dezelfde dag enkele Franse ingenieurs arriveerden en plannen tekenden om de stad vakkundig te versterken met zeven bolwerken en een *“citadelle”* en aan de overkant van de Maas op Gelderse bodem een *“drykant fort te leggen”*. En de schrijver gaat verder: *“Van dese bolwerken werden 2 na de Maaskant geordineert, één aan de Bos poort, twee omtrent de Ecker poort, en één aan de Veegbaan”*.

Daarnaast zijn er ook heel wat lokale plaatsnamen uit die tijd, die aantonen dat de versterkingen inderdaad bestaan hebben. Zo luidt de kadastrale naam voor het terrein tussen de noordelijke stadswal en de Bosbeek nog steeds *“In de Werken”*, een naam die verwijst naar de werkzaamheden die er in 1672 plaatsvonden.

Er is het hydroniem *“de Tabbeek”* voor de waterloop die van de Bosbeek naar de stadsgrachten liep. Die Tapbeek was een door de Fransen kunstmatig aangelegde beek om de grachten rond de bastions van water te voorzien. Verder zijn er heel wat toponiemen, sommige thans niet meer in gebruik, zoals de niet te situeren veldnaam *“De Franse kuilen”*, de nog steeds officiële kadastrale naam *“Schansberg”* voor het bruggenhoofd aan de overkant van de Maas in Roosteren, of de vroegere naam *“bastion Chamilly”*, genoemd naar de commandant van het Franse garnizoen in Maaseik.

Ten slotte zijn er een aantal archivalische gegevens, te veel om te vermelden, die aantonen dat de versterkingen zoals

Ontwikkeling van muurtoren tot bastion, volgens Simon Stevin

weergegeven op het schilderij wel degelijk bestaan hebben.

Gebastioneerd Maaseik

Een bespreking van de Maaseiker versterkingen vraagt enige toelichting. De uitvinding van het buskruit stelde een einde aan een manier van oorlogvoeren die eeuwenlang opgeld had gemaakt en zorgde voor een omwenteling in het fortificatiesysteem. Bescherming door hoge, maar zwakke stadsmuren tegen het geschut voldeed niet langer en daarom werden de muren verlaagd en vervangen of versterkt door brede van aarde opgeworpen wallen, waartegen een kanonsbal niet veel vermocht. De vroegere muurtorens, ook een gemakkelijk doelwit voor het geschut,

Sébastien de Vauban

werden vervangen door 'rondelen', halfhoge bouwsels in de muren, open naar de zijde van de stad.

Belangrijker in de ontwikkeling van de vestingbouw was het zogenaamde *bastion*, een vijfhoekige uitbouw van de muur of van de wal. Zulk bastion bood het grote voordeel dat er geen onbestreken ruimten voor de muren overbleven, temeer omdat de bastions zo ver van elkaar werden gebouwd als het draagvermogen van de toenmalige handvuurwapens.

Eén van de wiskundigen die aan de basis lag van het gebastioneerd systeem was de Vlaming *Simon Stevin*. Na hem werden er verscheidene verbeteringen en aanpassingen aangebracht, onder andere door de Franse genieofficier, maarschalk *Sébastien de Vauban*, die de noodzaak inzag van een tweede verdedigingslijn bestaande uit allerlei *voorwerken*.

Wie het Maaseiker plan aandachtig

bekijkt, zal vaststellen dat de versterking inderdaad door de ideeën van de **Vauban** beïnvloed zijn. Maar dat de werken hier ter plaatse onder zijn persoonlijke en hoogedele leiding hebben plaatsgevonden, is een mooie veronderstelling, maar ook niet meer.

De Franse fortificaties

Wat gebeurde er nu in Maaseik in 1672, toen het Franse leger van Louis XIV de stad had bezet? Rondom de bestaande stadswallen werd een brede gracht gegraven waarin verscheidene voorwerken werden opgericht. Vlak voor de Bleumerpoort bouwde men een groot *hoornwerk*, terwijl voor de andere stadspoorten *halve manen* werden gebouwd. Op gelijke afstand van elkaar verschenen voor de bestaande wallen twee bastions en nog eens drie halve manen, terwijl de ruimten ertussen beschermd werden door enkele redoutes en fausses brayes. Een redoute was eigenlijk een soort terras in de gracht, gelegen voor de bolwerken en de wal, terwijl een fausse braye best kan omschreven worden als een eenvoudig, rechthoekig gesloten veldwerk, doorgaans in steen opgebouwd. Rondom deze gordel van bastions werd een stervormige aarden wal opgeworpen, waardoor de gehele vesting een onregelmatig veelhoekig grondplan kreeg. Deze wal was op zijn beurt omringd door een smallere gracht, die samen met de brede door een ingenieus systeem van sluisen in een minimum van tijd met water van de Bosbeek kon worden gevuld. Op deze wijze kon zelfs het hele gebied tussen de Eikerpoort en de Maas onder water worden gezet.

Vlak tegenover de Bleumerpoort, op de andere Maasoever en dus op Gelders grondgebied, bouwden de Fransen een enorm hoornwerk. Het geheel fungeerde als bruggenhoofd ter bescherming van de pontonbrug die de Fransen aanlegden om vanuit Maaseik hun aanval op Maastricht in te zetten.

Ook rondom dit bruggenhoofd lag een gracht, die door Maaswater kon worden gevuld.

Het gehele stelsel van bastions en grachten rondom de stad werd tenslotte omringd door een aarden wal met het glacis van een gedekte weg.

De aanleg van al deze werken vlak buiten de wallen van de stad was een ramp voor de bevolking, want daar bevonden zich de moestuinen en de boomgaarden die de burgers voor een gedeelte van hun voedsel voorzagen. Maar al deze tuinen werden door de Franse genietroepen volledig vernield bij het graven van de nieuwe grachten en bij het opwerpen van de bastions. De verwijzingen naar deze vernielingen in de archivalische bronnen zijn zo talrijk dat niemand kan twifelen aan de uitvoering van de werken.

Het einde van de fortificaties

In maart 1675, na 4 jaar bezetting, verlieten de Franse legers Maaseik. Hun doel was bereikt, want Maastricht was na een gruwelijke strijd ingenomen. Hun opdracht was volbracht en er werd vrede gesloten. Maar het vertrek van de Franse bezetters verliep niet zonder gevolgen voor onze stad.

Op 4 maart arriveerde een groep van 2.000 Franse soldaten in de stad, die de versterkingen begonnen te slopen en daarbij de stadsmuren en poorten ondermijnden en vernielden. Drie van de vier poorten werden opgeblazen, alleen de Bospoort bleef nog overeind. Terzelfder tijd maakten 21 mijnen de oude stadsmuren met de grond gelijk, terwijl van de eens zo imposante fortificaties met hun bastions en redoutes geen spoor meer te bekennen viel.

Voor meer informatie over de Franse bezetting van 1672-1675 en over de fortificaties verwijzen wij naar het themanummer 'De Maaseiker Wallen', dat wij publiceerden in 'De Maaseikenaar', 1985, nr. 2-3.

Het Maeseycker Weekblad van 8 juni 1912

Luc Bleukx

Bij het sorteren van de papieren uit de nalatenschap van mijn ouders ontdekte ik een exemplaar van "Het Maeseycker Weekblad" van 8 juni 1912. Op de voorpagina wordt trots gemeld dat "Het Maeseycker Weekblad" het best ingelichte weekblad is en dat het de laatste nieuwstijdingen geeft van Maasen Kempenland en van "gansch" het land. Dat het verspreidingsgebied zich uitstreckte buiten Maaseik staat buiten kijf, want mijn grootouders waren geabonneerd op dit weekblad en woonden in Sint-Huibrechts-Lille in het "Kempenland".

Waarom dit exemplaar zo zorgvuldig werd bewaard, heb ik niet kunnen achterhalen. Ik heb in het vier pagina's tellende, op groot krantenpapier gedrukte weekblad niets kunnen terugvinden dat ook maar enig verband heeft met mijn familie. De pagina's 3 en 4 zijn volledig gevuld met reclame en "Aankondigingen" waarmede dan vooral bedoeld worden openbare verkopen en "te koop advertenties" van het niveau dat we thans aantreffen in de "Knapkook". Zo kunt u bij G. Jegers in Neeroeteren, Tramhalte, een goede trekhond, groot ras, 1 jaar oud, kopen.

De pagina's 1 en 2 worden nagenoeg volledig in beslag genomen door de verkiezingsuitslagen en de daarbij behorende commentaren. Op 2 juni 1912 werden nationale verkiezingen gehouden en die worden in dit nummer uitvoerig toegelicht. Hieruit blijkt dan ook duidelijk de politieke voorkeur van "Het Maeseycker Weekblad", want het bloklettert op de voorpagina: "Schitterende zegepraal der Katholieke Partij". Die partij werd in het arrondissement Tongeren-Maaseik aangevoerd door een zekere Helleputte, voor de huidige bewoners van onze stad zeker geen vreemde, want je kan er niet naast kijken als je Maaseik via de Bospoort binnenrijdt. In het kanton Maaseik, dat toen bestond uit de huidige fusiegemeente Kinrooi, de stad Maaseik, en de vroegere gemeentes Neeroeteren, Elen, Rotem en Dilsen, kreeg Helleputte welgeteld 44 naamstemmen op een totaal van 5 433 geldige stemmen. Maar hij woonde dan ook in Leuven en niet in Maaseik, en zal als zodanig weinig voeling hebben gehad met de lokale bevolking.

Merkwaardig is het taalgebruik in de berichtgeving. Ik citeer: "M. Neven, liberaal, is gevallen", "De liberaal Peters is buiten gekegeld". De overwinning van de Katholieke Partij wordt met enig leedvermaak afgeschilderd als een debacle voor het kartel van liberalen en socialisten. Hierna volgt onverkort een gedeelte van het hoofdartikel dat betrekking heeft op Limburg.

Limburg boven!

Triomf! Triomf! Triomf! Een electrische schok deed gansch het katholieke land en bijzonder gansch Limburg van vreugde opspringen, toen verleden Zondag avond en nacht, de mare der overwinning zich verspreidde.

Met ongekende geestdrift weerklonk het overal: "Zij zullen haar niet hebben de schoone ziel van 't kind" en "Calotten boven, Calotten boven, Calotten boven al".

Alle oogeblikken kwamen berichten, en ieder bericht vermeldde eene overwinning, elk oogeblik steeg de vreugde, de geestdrift.

10

Neven is er uit! Peters is gevallen!

Gansch Limburg katholiek! Grootte meerderheid in het land!

Bravo, bravo, bravo! Limburg boven, Limburg boven al! Twee vlekken kleefden op Limburg's vaandel, die twee vlekken zijn uitgewischt, gansch uitgewischt, en heerlijk in reine glorie, wappert ons vaandel, ons katholiek vaandel.

Wie had zulk een triomf kunnen verhoppen.

In Limburg, ja, hoopte men. Maar was het geen vermetele hoop? Werd in het verleden kiezing in het arrondissement Tongeren-Maeseyck geen geus gekozen voor een der drie Kamerzetels? En was het zoo ook niet in het arrondissement Hasselt-St-Truiden, waar de geus daarbij nog zoo'n groot getal stemmen over had! Was de kans voor de Tongerschen geus thans niet veel schooner, omdat er nu vier zetels te vergeven waren en deze dus maar een vijfde der stemmen moest behalen, waar hij vroeger een vierde moest hebben. En toch, en Neven en Peten hebben in het zand gebeten, en toch hebben al de katholieke kandidaten van Limburg getriomfeerd!

Waarlijk die zege is prachtig en het is niet te verwonderen dat een jubelende geestdrift zich over Limburg meester maakt.

De oogen der Limburgers zijn nu open gegaan!... Zij hebben nu goed gezien, dat de liberale kandidaten echte geuzen waren. Staken dezen nu ook weer behoedzaam hun blauw vaandel in den zak, het kon niet meer baten. Zij hadden in den loop der vier verlopen jaren te veel bewijzen gegeven van hun echt, verregaand liberalismus, van hunne vermomdheid met het socialismus.

Tot zover "Het Maeseycker Weekblad" van 8 juni 1912.

Thérèse de Dillmont, kunstenaars met naald en draad

Thérèse Hendrickx-Godelaine
Foto's Rik Nulens

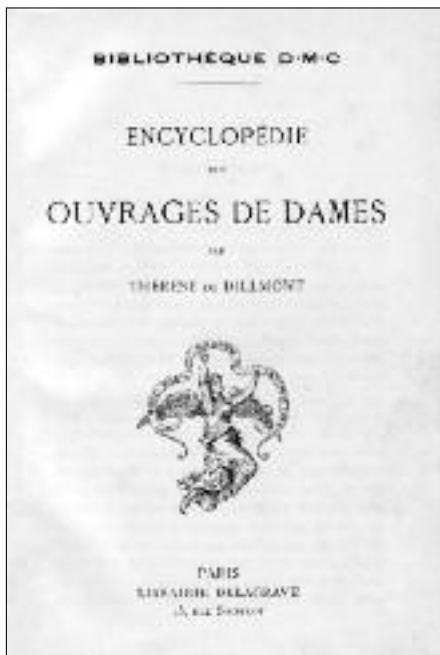
In verband met het artikel over de merklappen vervaardigd in het pensioonaat van de zusters ursulinen (De

Maaseikenaar jg. XL (2009) nr. 3), kreeg I. Kraewinkels van de Werkgroep Documentatie van de heer Robert Beckers uit Maaseik een merkwaardig boek ter inzage, dat toebehoorde aan zijn moeder, mevrouw Jozef Beckers-Calsius (1910-1977).

Het betreft een "Encyclopédie des ouvrages de dames" door Thérèse de Dillmont, gedrukt in Parijs in 1886. Het boek zou vertaald worden in het Engels, Italiaans, Spaans, Duits en zelfs Russisch en werd verkocht in 17 landen. De laatste herdruk dateert van 2000.

Wie was nu deze dame? Theresa Maria Josefa Dillman von Dillmont werd in 1846 in Wenen geboren als telg van een adellijk geslacht. Op 10-jarige leeftijd overleed haar vader en haar opvoeding werd voortgezet in een kloosterschool waar "het werken met naald en draad" tot de belangrijkste dagelijkse taken behoorde.

De meeste dames van middelbare leeftijd kennen vast nog allemaal het DMC –

Frontpagina uit de originele uitgave

gemerceriseerd borduurgaren - nu nog steeds verkrijgbaar in handwerk winkels.

Toevallig stak er in het boek een bladzijde van een artikel uit een damesblad uit 1996, getiteld "250 jaar DMC".

De textielfabriek waaruit later DMC ontstond, werd al in 1746 opgericht in Mulhouse in de Franse Elzas door Jean Henri Dollfus, een kunstenaar, Jean -Jacques Schmalzer, een financier, en Samuel Koehlin, een koopman. Gedurende jaren zouden ze een bedrijf leiden waar katoenen stoffen, ingevoerd uit India (vandaar de naam "indiennes"), werden geverfd, met eigen ontwerpen bedrukt en doorverkocht in diverse Europese landen.

12

Op het einde van de 18de eeuw nam Daniël Dollfus, een neef van de stichter, het bedrijf over. Rond 1800, toen de in- en uitvoer van goederen bemoeilijkt werd door de politieke gebeurtenissen in Frankrijk, ging de firma zich toeleggen op spinnen en weven en groeide al heel snel uit tot een immens complex. In 1800 huwde Dollfus met Anne Marie Mieg en gaf hij de nieuwe naam Dollfus - Mieg - en Cie. of DMC aan de firma. Het bedrijf werd altijd maar groter. In 1841 startte DMC met het vervaardigen van katoenen naai- en borduurgaren dat gemerceriseerd werd. Dit proces werd mogelijk gemaakt door de uitvinding van een machine die katoenen draad m.b.v. chemische stoffen even glanzend kon maken als zijde. Hiermee werd al snel wereldfaam verworven, mede door het winnen van gouden medailles op de internationale tentoonstellingen van 1851 in Londen en in 1878 in Parijs.

Het is tijdens deze tentoonstelling dat Jean Dollfus, kleinzoon van de stichter, de toen 32-jarige Thérèse de Dillmont leerde kennen en ze samen een vennootschap oprichtten. Zij was toen al lid van de borduuracademie van keizerin Maria Theresia en stichtte een

Thérèse de Dillmont

borduurschool in de buurt van Mulhouse met de steun van DMC.

Het motto van DMC luidt: TENU FILO MAGNUM TEXTUR OPUS, wat zoveel betekent als: Met een dunne draad wordt een groot werk geweven.

Met dank aan de heer Robert Beckers, aandachtige lezer van De Maaseikenaar, waardoor dit verhaal ontstond.

Bronnen:

T. de Dillmont, Encyclopédie des ouvrages de dames, Bibliothèque D.M.C., Paris, sd, ca. 800 pp., ill.
<http://www.dmc-usa.com>
<http://www.thiriez.org>

daar vastgesteld dat er aan inkomsten waren 13.907,80 gulden en ½ cent en aan uitgaven 10.189,99 gulden en ½ cent. Er was dus een batig saldo van 3.717,81 gulden. Op een nieuwe brief van de Brouckère, waarin deze vroeg of dat saldo wel in geld, "en monnaie", aanwezig was, antwoordde de burgemeester bevestigend.

12+Hondenbelasting in 1833

Marcel Cuyx

1830 was het jaar van de Belgische revolutie: het koninkrijk der Nederlanden, 15 jaar tevoren opgericht door de grote mogendheden van die tijd, stortte als een kaartenhuisje in elkaar. Maaseik speelde een niet onbelangrijke rol in dat gebeuren, zoals we vroeger al verteld hebben¹. Maar zoals het dikwijls gaat, bracht de revolutie Maaseik niet alleen roem en eer, maar ook minder aangename zaken, zoals nieuwe belastingen.

Begin oktober 1830 werd Henri de Brouckère benoemd tot *commissaire du gouvernement provisoire de la Belgique* van het arrondissement Roermond. Hij was tevoren procureur in Roermond maar einde september liep hij over naar de nieuwe Belgische regering². De kersverse commissaris toog dadelijk aan het werk en zo kwam het dat op 30 oktober 1830 het gemeentebestuur van Maaseik de opdracht kreeg een proces-verbaal op te maken "betreffende de toestand van de gemeentekas". Twee dagen later al antwoordde burgemeester Vlecken; hij was met de schepenen naar de stadsontvanger Moers gegaan en had

Generaal Bernhard von Sachsen-Weimar: hij ging aan de haal met de gemeentekas

Helaas, toen kwamen de Hollanders! Inderdaad, hoewel de grote mogendheden een wapenstilstand hadden opgelegd, viel generaal Bernhard von Sachsen-Weimar op 24 november met een leger van 7 000 man Maaseik binnen om de inwoners te straffen voor hun "muitelij". De soldaten plunderden naar hartelust en de volgende dag eisten ze ook nog 60 karren op om hun buit te vervoeren. Sachsen-Weimar zelf nam de inhoud van de stadskas mee, 3.760,81 gulden.

De Maaseikenaren waren nog niet goed bekomen van deze emoties of Belgische troepen streken neer in hun stad, o.a. de brigade van generaal Mellinet. Hoewel die soldaten niet plunderden, moesten ze toch kost en inwoning krijgen. Dit komen en gaan van troepen duurde tot het voorjaar van 1831.

En zo kreeg het gemeentebestuur te maken met een klassiek probleem: geen geld in kas!

Maar zoals we allemaal weten, vindt een flink gemeentebestuur voor dergelijk probleem dadelijk een oplossing: nieuwe belastingen! Op 20 december 1831 was het zover: er werd een belasting geheven op honden! Omdat nieuwe belastingen niet gaarne werden toegestaan door de hogere overheid, gebruikte de gemeenteraad een handig trucje. Die belasting diende niet om de kas te vullen, dat beweerde althans de gemeenteraad, maar voor het openbaar

welzijn "gezien het menigvuldig aantal honden en onder andere gevaarlijke doorlopende de straten dezer stad... overwegende dat de ervaring heeft doen zien hoe gevaarlijk het is geweest in het voorgaande jaar...". De Maaseikenaar zou 1 gulden per jaar per hond moeten betalen; "schaapshonden" waren gratis. Overtredingen werden gestraft met een boete van 1 tot 3 gulden; wie onvermogen was en de boete dus niet kon betalen, kreeg 1 dag gevangenis.

Het gemeenteraadsbesluit werd naar de provinciale deputatie gestuurd en blijkbaar ging men in Hasselt niet akkoord, want een goede maand later, 30 januari, stond het punt weer op de dagorde van de gemeenteraad. Het tarief steeg! Voor één hond, om het even welke: 1 gulden per jaar, voor de tweede hond: 2 gulden, voor de derde hond: 3 gulden. Voor windhonden betaalde men 8 gulden, voor de tweede 12 gulden en vanaf de derde 15 gulden. Honden die uitsluitend door schaapherders werden gebruikt en honden die behoeftige blinden begeleidden, waren gratis. De boete voor valse of onnauwkeurige declaratie bedroeg 3 tot 7 gulden. Dit besluit werd weer naar de deputatie gestuurd en vandaar naar de minister van binnenlandse zaken, die het moest voorleggen aan de koning. Maar de minister was niet enthousiast over het initiatief van de Maaseikse gemeenteraad. En hij was absoluut geen fan van windhonden: het waren luxehonden, niet geschikt om de eigenaar of de woonst te verdedigen en ze waren ook nog schadelijk, want ze werden gebruikt om te stropen!³ Dus moesten zulke honden extra belast worden. Ook jachthonden, zowel lopende als staande, zouden meer moeten belast worden dan waakhonden. Tenslotte vroeg de minister aan de gouverneur om zich ervan te vergewissen of de nieuwe belasting geen aanleiding zou geven tot klachten, want in vele gemeenten was die

14

Burgemeester Vlecken: hij moest de kas vullen.

hondenbelasting afgeschaft!⁴ Maar de motivering door de Maaseikse gemeenteraad, dat het niet ging om geld maar om het openbaar welzijn, haalde het.

Koning Leopold I ondertekende op 13 mei 1832 een besluit, waarbij hij aan het gemeentebestuur van Maaseik de toelating gaf om een belasting te heffen op het bezit van honden *“overwegende dat de voorgestelde maatregel voor voorwerp heeft om de zeer menigvuldige aangroei van honden te beletten en de ongevallen die kunnen volgen tegen te gaan”*.

En zo verdween de windhond in Maaseik

Maaseik mocht voor één windhond van 8 tot 16 gulden per jaar vragen, voor de tweede windhond van 12 tot 25 gulden per jaar; voor andere honden moest men veel minder betalen: voor de eerste 2,11 gulden per jaar, voor twee honden 6,04 gulden per jaar. Honden die dienden tot “het hoeden der dieren” of om blinden te begeleiden waren gratis.

Hoewel de Maaseikenaren nog maar sinds drie jaar Belg waren, hadden ze toch al een even grote afkeer van het betalen van belastingen als hun nazaten van tegenwoordig en waren ze even creatief in hun aangiften. Toen in 1833 voor de eerste maal die belasting werd geheven, viel de opbrengst danig tegen: 234,22 gulden! Er werd slechts een honderdtal honden aangegeven, met de “zeer menigvuldige aangroei van honden” viel het dus nogal mee. Als men de aangiften moet geloven, had niemand meer dan één hond en windhonden bestonden plots niet meer in Maaseik.

Maar het gemeentebestuur hield het been stijf en bleef de hondenbelasting innen, opbrengst of geen opbrengst, en wel van 1833 tot 2008. Pas toen kwam de gemeenteraad tot het besef dat de kosten van het innen van de belasting hoger waren dan de opbrengst. Eind goed al goed, maar één vraag blijft bestaan: als de Hollanders in 1830 niet aan de haal waren gegaan met de gemeentekas, hadden de hondenliefhebbers van Maaseik dan ooit hondentaks moeten betalen

- 1 De Maaseikenaar XXXVI, 1-4
- 2 Henri de Brouckère (1801-1891) verliet Roermond op 1 februari 1831. Hij maakte carrière in de politiek en was eerste minister van 1852 tot 1855. Zijn broer Charles was o.a. burgemeester van Brussel.
- 3 “Ce sont juste des animaux de luxe, nullement propres à la défense de l’homme ou des habitations; ils sont d’ailleurs nuisibles en ce qu’ils favorisent le braconnage et causent beaucoup de dommage aux récoltes”
- i4 “Mais il serait bien de vous assurer, Monsieur le Gouverneur, que la taxe proposée ne donnera lieu à aucune plainte, attendu que dans plusieurs provinces diverses communes ont demandé qu’elle fût abolie”.

'Nooit een minuut spijt gehad ...'

Hugo Hoedemakers en Wiel Borkelmans peddelen de hele Maas af!

16

*Franky Hungenaert
Foto's Wim Corstjens en Roger Maes*

Wie heeft nooit jongensdromen gehad? Wie heeft nooit de ambitie gehad om 'echt' op avontuur te trekken of expedities te ondernemen? Hugo Hoedemakers, 57 intussen, wél. 'Het gevaar met jongensdromen is dat je heel vlug in de cafépraat blijft hangen', aldus Hugo, 'maar dit jaar heb ik het gepresteerd.'

Jongensdroom

Het begon met een onschuldige foto: twee volwassen mannen staan als koorknappen op de oever bij een rode kajak terwijl een jonge priester de boot zegent. Het was een mooie foto en helemaal niet geënceneerd: de priester, Tom Corstjens, was echt, de boot ook en de twee volwassen mannen uiteraard ook. Hugo Hoedemakers en Wiel Borkelmans vertrokken in bijna volslagen anonimiteit op 16 juli naar Frankrijk en lieten er op 17 juli hun kajak te water. Doel: de hele Maas afpeddelen tot Rotterdam. Het duo had intussen gezorgd voor een website (www.hobomaasafvaart.be) en blogden iedere dag hun belevenissen. Dat zorgde voor een ware mediastorm: na twee weken traceerde TV Limburg de twee

peddelende Maaseikenaren op de Maas en maakte er een mooie reportage van. Ook de kranten volgden: 'Eerst vond iedereen ons idioten, nadien waren we plots helden', reageert Hugo nuchter. Toen de twee op 5 augustus in Maaseik kwamen, was er niet alleen een ontvangstcomité met fanfare; ook het halve college van Burgemeester en Schepenen was present en Hugo en Wiel kregen beiden als erkenning een medaille van de Stad Maaseik. Intussen kwamen hun belevenissen ook op het Nederlandse L1, wat hen, eens de grens over, ook daar tot ware volkshelden maakte. Op 13 augustus staken de twee onder escorte het Hollands Diep over en zat de expeditie erop. Toen we Hugo voor een gesprek belden, zat hij terug in zijn oude, vertrouwde kantoor van 4 op 5 te kampen met ontweningsverschijnselen, zoals hij het zelf noemde: 'Het is toch eigenaardig: ik zit hier al jaren in dit kantoor en ineens komt het me, na de Maasafvaart, heel vreemd voor.'

De fascinatie van Hugo voor de Maas gaat héél ver terug: 'Als kind woonde ik in het huis van mijn ouders langs de Maas en vanuit mijn kamer had ik een mooi uitzicht op de rivier. En dat gaat iets met je doen: je raakt er door afgeleid, je gaat er zelfs over filosoferen.'

En de jonge Hugo had sowieso iets met reisverhalen: 'Ik las graag boeken over mensen die met hun roeiboort de oceaan overstaken. Op een dag vond ik in de boekenkast van mijn vader het boek 'Dodemansvallei, een speurtocht in het onbekende Canada'. Dat was een vertaling van 'Dangerous River', het boek waarin de Britse auteur Raymond Murray Patterson (1898 - 1984) beschrijft hoe hij de Nahanni-rivier afpeddelde. Ik was toen een jongen van pakweg 15-16 jaar en het boek maakte een enorme indruk op mij. Later heb ik het overigens zelf gekocht en verscheidene keren herlezen. Hetzelfde boek een paar keer herlezen is absoluut niet mijn gewoonte.' Zo groeide bij Hugo stilaan het verlangen om de Maas af te varen: 'Ik had helemaal geen ervaring of zo; hooguit had ik met de scouts van Maaseik een paar vlotten- en kanotochten gemaakt.' Bij de scouts was Hugo leider van Wiel Borkelmans, die een zevental jaar jonger was: 'Ik kon altijd heel goed opschieten met Wiel en ik sprak hem over mijn plannen, want van meet af aan had ik me voorgenomen om die tocht niet alleen te maken maar met twee, ook al omdat het niet gemakkelijk is om een Canadese kano te besturen. Wiel had er wel oren naar. Ik liep een paar keer met hem de Kennedymars (een 80 kilometer lange voettocht tussen Sittard en Maaseik) en zo

leerde ik wat ik aan hem had. Want je gaat natuurlijk niet met om het even wie een maand lang minstens tien uur per dag zitten peddelen. Daarvoor moet je mekaar echt goed kennen.'

Canadese kano

Ruim anderhalf jaar geleden werd gestart met de voorbereidingen: 'De eerste opdracht was om een kano te kopen. In februari 2008 begon ik het internet af te zoeken maar we kenden er eigenlijk niet veel van, wél genoeg om door te hebben dat je op internet vooral de rommel vindt die anderen willen verkopen. Het was ook moeilijk: we praatten er met mensen over en iedereen zei weer wat anders.' Toch vond Hugo via het internet een echte deskundige: 'Die man, 65 intussen, had enorm veel ervaring met het varen in een kajak. We zijn hem uiteindelijk ook gaan opzoeken. Toen hij onze plannen gehoord had, wees hij ons de perfecte kano aan. Hij was niet goedkoop, maar hij had gelijk: als je aan zo'n onderneming begint, moet je in de eerste plaats echt goed materieel hebben: niet alleen de boot zelf maar ook de peddels, een karretje om de boot uit het water te halen en, niet te vergeten, waterdichte tonnen en zakken om je spullen in te bewaren.' Intussen hadden Hugo en Wiel besloten om hun expeditie de naam HOB0 (HO van Hoedemakers en BO van Borkelmans) mee te geven en hadden ze ook de Lions Club afdeling Maasland aangesproken: 'We wilden niet alleen varen om te varen maar er ergens een goed doel aan koppelen. Dat werd dan SightFirst, een organisatie die blinden en slechtzienden helpt.'

Uiteindelijk was het zover en werd de Canadese kano op vrijdag 17 juli in Neufchateau te water gelaten; de Maasafvaart 'van bron tot monding', die uiteindelijk 831 kilometer lang zou zijn en 27 dagen zou duren, was begonnen...

Elke dag bloggen

'Toen we een man naar buiten zagen komen en wij hem de weg vroegen, beschouwde hij dat blijkbaar als een oorlogsverklaring en schold hij ons uit in een soort Kannibaals waarvan we alleen het woord "privé" verstonden. Er kwam net geen speer aan te pas. Beleefd zeiden we merci, draaiden ons om, terwijl we ondertussen de alternatieve gebruiksmogelijkheden van onze peddels bespraken. Terug aan de barrage, toch wel zo'n vijf meter hoog, ben ik voorzichtig door het water over de stenen naar beneden gegaan, en heeft Wiel met een koord de boot zachtjes naar beneden gevierd, een techniek die wij vandaag nog zo'n vijfmaal zouden toepassen.'

18

In zijn waterdichte ton had Hugo ook een minilaptop zitten met randapparatuur. Op die manier zou hij overal ontvangst hebben en iedere dag

een verslag naar de website kunnen doorsturen: 'Ik heb vaak rare plaatsen moeten zoeken, zoals bijv. het toilet op een camping, maar ik moet zeggen, het is me iedere dag gelukt.' Al vraagt men zich af waar Hugo nog de moed vandaan haalde om, na een dag peddelen, 's avonds een tekst in te tikken.

Dat vraagt natuurlijk een beetje discipline: terwijl je aan het peddelen bent, heb je eigenlijk wel tijd om na te denken waarover je het 's avonds in je tekst zal hebben. Maar inderdaad, ik moest wel iedere avond, vaak tegen middernacht, de tekst intikken.' Binnen de kortste keren echter wist men in Maaseik dat Wiel en Hugo hun belevenissen iedere dag op het net gooiden en werd de website druk bezocht. De studentikoze, ludieke en vaak ronduit hilarische stijl waarin het duo over zijn belevenissen vertelde, was daar uiteraard niet vreemd aan, getuige het fragment dat we hier hebben overgenomen.

Maar in die teksten voelt de aandachtige lezer ook wel aan dat het toch een zware tocht is geweest. Heeft Hugo nooit bij zichzelf gedacht: waar ben ik aan begonnen? 'Nooit! Ik heb echt niet één minuut spijt gehad, integendeel, mijn verwachtingen voor deze tocht waren hooggespannen en toch is het nog mooier geworden dan ik mij had voorgesteld. Dat komt natuurlijk ook wel omdat we wat geluk hebben gehad: het was vaak mooi weer. Zeker in het begin van onze tocht, op de wilde Maas, was dat mooi meegenomen; als het regent, staat het peil van de Maas een stuk hoger en wordt peddelen ook heel wat moeilijker.' Hugo en Wiel leerden overigens snel: niet alleen peddelen maar ook barrages nemen, sluzen enzovoort. 'We zijn dus één keer kopje onder gegaan door een verkeerd manoeuvre. Wiel is één keer in het water gevallen en ikzelf ook. We mogen dus zeker niet klagen!' Indrukwekkend vindt Hugo de evolutie tijdens zo'n 27 dagen durende tocht: 'We zijn begonnen op een kleine rivier met rondom ons kleine boten en door kleine sluzen, om net geen vier weken later te eindigen in het Hollands Diep, waar we tussen de containerreuzen een oversteek van 2,5 kilometer hebben gemaakt. En daartussenin groei je zelf stilaan mee met de Maas die breder en machtiger wordt. Dat is indrukwekkend, al ben ik blij dat we onszelf niet altijd bezig zagen!' Vooral Hugo, de natuurliefhebber die ook wel eens in zijn eentje lange trektochten door de Ardennen maakt, kwam aan zijn trekken: 'Ieder landschap is anders. Zelfs de landschappen in Nederland, die, in vergelijking met de Ardennen, natuurlijk heel 'plat' zijn, hebben voor mij toch een bepaalde charme.'

Eindelijk toch een avontuur ...

Intussen ligt de tocht alweer een paar weken achter de rug. Toch zijn Hugo en Wiel nog steeds veelbesproken figuren: 'Dat we zoveel aandacht zouden trekken, hadden we eigenlijk zelf nooit verwacht.

Aanvankelijk wilde ik er zelfs helemaal géén ruchtbaarheid aan geven; je mag immers niet vergeten dat je bij zoiets ook flink op je bek kunt gaan! Maar toen bleek dat we voor het goede doel zouden varen om op die manier sponsorgeld in te zamelen, moesten we het wél bekendmaken. Maar zelf hebben we nooit gedacht dat het zo'n impact zou hebben. Weet je, toen we aan het varen waren, kwam er om de hoek een Canadese kano aangevaren, die er bijna als de onze uitzag. Daarin zat een Nederlands koppel dat al Nederland rond gevaren had en toen stroomopwaarts naar Nancy peddelde. Die mensen waren zomaar eventjes vier maanden onderweg. En dat zonder de minste aandacht!'

Heeft Wiel nog plannen voor de toekomst? 'Om te beginnen zijn we dit nog aan het afronden; we denken eraan om al onze blogteksten in een boekje op te nemen met foto's en wat kanttekeningen. We hebben ook al heel wat uitnodigingen om lezingen te geven op zak. En zoiets kan je natuurlijk ook niet ieder jaar doen, daarvoor is het te speciaal.

Maar ik zou liegen als ik zou zeggen dat ik niet alweer op iets nieuws zat te broeden...'

Met dit mooie citaat eindigt het avontuur van Wiel en Hugo: 'Als mensen mij nu aanspreken, hebben ze het wel eens over ons 'avontuur' of onze 'expeditie', precies dat waar ik als kind altijd van gedroomd heb. Het is er uiteindelijk toch van gekomen!'

De volledige belevenissen met heel wat mooie foto's, kunt u nog altijd lezen op www.hobomaasafvaart.be. Hun actie voor het goede doel bracht intussen maar liefst 10.563 euro op!

*Laag scheren meeuwen over de zee, ze buitelen door de lucht, stijgen op en dalen
weer om uit te rusten op de golven.*

De Maas heeft haar doel bereikt: uitstromen in de zee.

Daar zal het water verdampen en opstijgen in wolken.

De westenwind, die hier zo thuis is, voert de wolken naar het land.

Het gaat regenen, ook in Bassigny.

Het water voedt de bron; de kringloop is gesloten.

(uit "Moeder Maas" van Margriet van Stratum)